

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/468/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513217328
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513217328.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, Y., proti odporcom: 1/ C. X., bytom neuvedené, 2/ D. K., bytom neuvedené, o nejasný návrh, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č.k. 7C 185/2013-24 zo dňa 23.10.2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V uznesením č.k. 7C 185/2013-24 zo dňa 23.10.2013 odmietol podanie navrhovateľky zo dňa 16.5.2013 doručené súdu dňa 17.5.2013 z dôvodu, že toto podanie nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania. Súd podľa § 43 ods. 1 O.s.p. uznesením zo dňa 11.7.2013 č.k. 7C 185/2013-11 vyzval navrhovateľku, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia opravila a doplnila svoje podanie tak, že presne označí účastníka konania na strane navrhovateľa a tiež účastníkov konania na strane odporcu s tým, že je potrebné uviesť ich meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu ich bydliska a údaj o štátnom občianstve. Navrhovateľka bola zároveň vyzvaná, aby návrh riadne odôvodnila a pravdivo opísala všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k podaniu návrhu, označila dôkazy, ktorých sa dovoľáva a uviedla presný, zrozumiteľný a určitý petit, z ktorého bude zrejmé, čoho presne sa domáha a tiež, aby predložila listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže priložiť bez vlastnej viny. Navrhovateľka bola poučená, že v prípade, ak podanie v stanovenej lehote nebude opravené a doplnené a v konaní nebude možné pre tento nedostatok pokračovať, súd podanie v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 O.s.p. odmietne. Uznesenie zo dňa 11.7.2013 bolo navrhovateľke doručené dňa 22.7.2013. Navrhovateľka na výzvu reagovala podaním zo dňa 29.7.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 31.7.2013 a tiež podaním zo dňa 14.10.2013, ktoré bolo doručené súdu dňa 16.10.2013. Súd posúdil uvedené podania navrhovateľky ako odpovede na výzvu súdu a dospel k záveru, že podanie navrhovateľky zo dňa 16.5.2013, ktoré nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania, nebolo doplnené v súlade s uznesením č.k. 7C 185/2013-11, zo dňa 11.7.2013. Navrhovateľka opätovne presne neoznačila účastníkov konania na strane odporcu, keď neuviedla ich dátum narodenia, adresu ich bydliska a údaj o ich štátnom občianstve. Navrhovateľka tiež zrozumiteľne neopísala rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k podaniu návrhu a tiež neuviedla presný, zrozumiteľný a určitý petit návrhu (ako má súd rozhodnúť), z ktorého by bolo zrejmé, čoho presne sa navrhovateľka domáha a ktorý by bol v prípade súdneho výkonu rozhodnutia aj vykonateľný. Z uvedených dôvodov, keď sa súdu nepodarilo odstrániť nedostatok návrhu na začatie konania a pretože nie je možné v konaní pokračovať okresný súd podanie navrhovateľky podľa § 43 ods. 2 O.s.p. odmietol.

Proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol návrh navrhovateľky zo dňa 16.5.2013 doručený súdu dňa 17.5.2013 odmietnutý podala odvolanie navrhovateľka. Z obsahu tohto odvolania vyplýva, že už od roku 1997 dôchodcovia z Kopčian a okolia robia zájazdy na pozvanie jej priateľky B. D. do Grécka Leptokárie. Ona jej pomohla, keď išla autom do Grécka v súvislosti s opravou auta a s nocľahom. Poskytla im ubytovanie v penzióne, ľudia platili 150,- eur cestu a ubytovanie, neskôr to bolo 175,- eur. Ľudia jej

verili, pokiaľ narazili na tých dvoch šmejdiv, ktorí ju prosili, že by radi išli sa pozrieť do Grécka. Bolo to v Srbsku, kde ich viezli z Holíča, prvý zájazd vyšiel, ale druhý zájazd bol stresový, pretože na jeden termín mali dva zájazdy. Jedna osoba jej povedala, že neprídu pre nich v piatok, ale až v utorok, čo mali ľudia robiť, poslali pre nich zo Šale vodičov. Opisovala priebeh udalosti súvisiacej s cestou zájazdu do Grécka, uviedla, keď tam prišli, hneď išla vyplatiť ubytovanie, bolo to 4.970,- eur za všetkých. Vodič vybral od 18 ľudí a peniaze si dal do vrečka, údajne po 200,- eur. Ona čakala, že jej peniaze dá, prijala od prihlásených 4.900,- eur - 2.000,- eur záloha vodičom za dopravu, zostalo jej 2.900,- eur, potom vybrala z banky v Grécku 2.000,- eur a zaplatila ubytovanie. Veľmi ochorela, mala vysoký tlak, ale neverila, že jej X.Á. z Košíc zavolať, že im je dlžná peniaze. Vodičom zaplatili ubytovanie. Problémy boli v autobuse na prvých sedadlách. Ako predsedka JDS dostala 10 štanglí salámy na cestu, samozrejme dali dve aj šoférom, slivovicu aj pivo. Ona mala peniaze na pohreb, ale šoféri vybrali peniaze od 18 ľudí 3.500,- eur, všetko si dali do vrečka, ona je 75 ročná, oslavovala narodeniny, ona je bez peňazí v banke, pretože im pomohla. Uviedla, že vybrali od 18 cestujúcich po 185,- eur iba 3.330,- eur, ona im dala na dopravu 2.000,- eur. Ubytovanie v sezóne, dvaja vodiči 2 x 9 x 55 je 990,- eur v plnej sezóne. Jej liečebné náklady 10,- eur, 14 x 6 je 840,- eur na 14 dní (mesiac 6). V závere tohto podania uviedla, že ona chcela len to, čo vybrali, aby jej vrátili na účet vo VÚB, ale oni sa hrajú na veľkých. Skúsi ešte kriminálnu políciu, pretože oni už krachovali a peniaze si nechali.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

V prejednávanej veci okresný súd odmietol podanie navrhovateľky, ktoré malo podľa obsahu byť návrhom na začatie konania a to z dôvodu, že toto podanie neobsahovalo a nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania, ktoré navrhovateľka neodstránila ani na výzvu súdu zo dňa 11.7.2013 č.k. 7C 185/2013-11.

O postup odnímajúci účastníkovi možnosť pred súdom konať ide vtedy, ak súd podľa § 43 ods. 2 O.s.p. odmietne podanie, hoci podmienky pre tento postup nie sú splnené.

Aké náležitosti má obsahovať návrh na začatie konania vyplýva z ustanovení § 79 ods. 1 O.s.p. a § 42 ods. 3 O.s.p. Žalobný návrh musí byť okrem iného jasný a určitý a musí z neho vyplývať, čoho sa navrhovateľ domáha. V prípade, že sa navrhovateľ domáha svojho nároku žalobou o splnenie povinnosti (§ 80 písm. b/ O.s.p.) a predmetom žaloby je peňažné plnenie, musí byť v žalobnom návrhu presne určená aj peňažná suma, ktorú navrhovateľ požaduje, t.j. uplatnený peňažný nárok musí byť konkretizovaný pokiaľ ide o jeho výšku. Súdu totiž od začatia konania musí byť jasné, o čom má konať a vecne rozhodnúť. Okrem toho uplatnenou sumou je v konaní a rozhodovaní viazaný a môže sa od nej odchýliť iba v prípadoch uvedených v ustanovení § 153 ods. 2 O.s.p. Treba zdôrazniť, že navrhovateľ nie je zbavený povinnosti podať riadny žalobný návrh ani v prípade, že nemá podklady potrebné pre presné vyčíslenie ním požadovaného peňažného plnenia a ani v prípade, že výška peňažného plnenia závisí od znaleckého posudku. Ide preto o podstatnú náležitosť žalobného návrhu, nedostatok ktorej bráni pokračovaniu v konaní. Žalobný návrh musí byť jasný a určitý a musí z neho vyplývať, čoho sa žalobca domáha (§ 79 ods. 1 O.s.p.). Ak predmetom žaloby o splnenie povinnosti je peňažné plnenie, neúplnosť žalobného návrhu spočíva v tom, že navrhovateľ neuvedie sumu, zaplataenia ktorej sa domáha, treba preto považovať za taký nedostatok, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať. V takomto prípade je povinnosťou súdu pokúsiť sa neúplnosť žaloby ako odstrániteľný nedostatok konania postupom podľa § 43 ods. 2 O.s.p. odstrániť. V prípade, že navrhovateľ tento nedostatok neodstráni, neostáva súdu iné než podanie, ktoré by mohlo byť podľa jeho obsahu návrhom na začatie konania odmietnuť.

V prejednávanej veci sa okresný súd správne pokúsil výzvou urobenou formou uznesenia nedostatok návrhu na začatie konania odstrániť. Hoci navrhovateľke bola doručená výzva, ktorú riadne prevzala, na výzvu súdu nereagovala v zmysle uznesenia súdu, len všeobecne uviedla skutočnosti týkajúce sa jej cesty do Grécka a situácie, ktorá tam vznikla v súvislosti s pobytom. Pretože v danej veci nepochybne ide o návrh, ktorého predmetom má byť peňažné plnenie, okresný súd dospel k správne záveru, že neuvedenie sumy, ktorej sa navrhovateľka domáha a neuvedenie odporcov, od koho konkrétnu sumu požaduje, je takým nedostatkom, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať. Okresný súd preto rozhodol v súlade so zákonom, keď podľa § 43 ods. 2 O.s.p. odmietol podanie navrhovateľky a tak rozhodol vecne správne. Týmto postupom okresný súd neodňal odporčyni možnosť konať pred súdom.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 1 O.s.p. upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova a zachovávanie zákonov na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 3/01, zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba uplatní svoje právo v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami, orgány súdnej moci majú povinnosť umožniť každému aby sa uplatnením práva zaručeného čl. 46 Ústavy stal účastníkom súdneho konania (II. ÚS 14/01-46).

Podľa § 5 ods. 1 O.s.p., súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných práva a povinnostiach.

Podľa § 6 O.s.p. v konaní postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Podľa § 42 ods. 1, 3 O.s.p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada. Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 43 ods. 1, 2 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Ustanovenie § 5 O.s.p. vyplýva z ústavnoprávneho princípu práva na spravodlivý proces, najmä so zreteľom na tzv. rovnosť zbraní judikovaných štrasburskými orgánmi ochrany práva. Rovnako princíp rovnosti účastníkov konania v civilnom procese determinuje tzv. poučovacia povinnosť súdu. Rovnosť účastníkov sa prejavuje v rovnosti ich procesného postavenia, rovnosti možnosti a šancí uplatňovať svoje procesné práva a procesné povinnosti. Z tohto aspektu tak poučovacia povinnosť súdu plní funkciu určitého korektívu potenciálnej nerovnosti strán v konaní. Ak má mať každá strana v konaní, teda každý účastník konania rovnakú možnosť uplatňovať svoje procesné práva a povinnosti, musí mať o nich rovnakú vedomosť.

So zreteľom na uvedené treba zdôrazniť, že poučovacia povinnosť súdu sa dotýka len oblasti procesného práva. Poučenie o hmotnom práve nie je súčasťou obligatórnej ani fakultatívnej poučovacej povinnosti súdu.

Okamihom začatia konania prechádza na súd povinnosť vec prejednať a rozhodnúť v primeranom čase. Dispozičný princíp, ktorý ovláda sporové konanie sa tu mení na princíp oficiality. Ide o to, že súd aj bez súčinnosti účastníkov je povinný vec prejednať a rozhodnúť v primeranom čase. Súčinnosť účastníkov konania je prejavom prejednacého princípu v sporovom konaní, v zmysle ktorého procesnú zodpovednosť za vedenie sporu majú účastníci konania. Dodržanie procesnej povinnosti poskytnúť súdu primeranú súčinnosť pri prejednaní a rozhodovaní veci nie je vynútitelne a ani nedodržanie sankcionované. Jedinou sankciou je prípadná strata sporu.

Poučovacia povinnosť vyplývajúca súdu z ustanovenia § 5 O.s.p. súvisí s uplatnením ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak je podanie účastníka nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné súd podľa tohto ustanovenia vyzve účastníka na odstránenie týchto väd podania a zároveň v uznesení uvedie ako treba úpravu alebo doplnenie vykonať. Ustanovenie § 43 ods. 1 sa aplikuje iba v prípadoch ak podanie účastníka nespĺňa základné predpoklady, ktoré zákon pre všeobecné podanie či podanie konkrétneho druhu ustanovuje. Ak by však nesprávnosť, neúplnosť či nezrozumiteľnosť podania spočívala v hmotnoprávných otázkach súd nemôže v uznesení podľa § 43 ods. 1 uviesť ako treba opravu a doplnenie vykonať, pretože by už išlo o poučenie v otázkach hmotného práva. Toto platí i v otázkach žalobného petitu, teda žalobnej žiadosti, v ktorej je koncentrovaný predmet konania vymedzený žalobcom. Súd odstraňuje len vady podľa § 43 ods. 1 O.s.p., teda neskúma otázku prípadnej vecnej legitímácie a ani otázku prípadnej materiálnej vykonateľnosti petitu navrhovaného účastníkom. Prípadná materiálna vykonateľnosť či nevykonateľnosť účastníkom navrhnutého petitu je otázka spravidla hmotnoprávna, a teda jej skúmanie zo strany súdu je neprípustné.

V prípade ak účastník na základe výzvy súdu, ktorá mu musí byť doručená v stanovenej lehote podanie neopraví alebo nedoplní pri podaniach, ktoré podľa svojho obsahu môžu byť návrhom na začatie konania vo veci podľa § 79 ods. 1 O.s.p., je potrebné skúmať či pre uvedený nedostatok v konaní možno alebo nemožno pokračovať. Ak podanie napriek výzve súdu nebolo opravené alebo doplnené, ale ide o takú vadu konania, ktorá nebráni riadnemu pokračovaniu vo veci súd je povinný ďalej vo veci konať. Ak však ide o taký podstatný nedostatok, pre ktorý v konaní nemožno pokračovať súd uznesením odmietne takéto podanie.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení odvolací súd zastáva názor, že súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom a neodňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd vyzval navrhovateľku na opravu a doplnenie návrhu na začatie konania, ale navrhovateľka v zmysle úpravy súdu svoje podanie nedoplnila a neopravila tak, aby súd mohol vo veci konať.

Ak nemá návrh potrebné náležitosti alebo má iné nedostatky, je povinnosťou súdu poskytnúť navrhovateľovi potrebné poučenie (§ 5 O.s.p.) a viesť ho k takej formulácii návrhu, ktorá by zodpovedala právnym predpisom a záujmom o ochranu ktorých navrhovateľ žiada. Neúplnosť návrhu ako odstrániteľný nedostatok podmienky konania sa súd musí pokúsiť odstrániť v súčinnosti s navrhovateľom (§ 43 ods. 1 O.s.p.) ešte pred nariadením pojednávania vo veci. Ak sa napriek výzve súdu podanie neopraví alebo nedoplní a v konaní nemožno pre tento nedostatok pokračovať, súd podanie odmietne. O týchto následkoch musí byť účastník poučený (§ 43 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci sa odvolací súd stotožňuje so záverom okresného súdu, že podanie navrhovateľky bolo neúplné, pre ktorý nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať. Správne preto okresný súd podľa § 43 ods. 2 O.s.p. podanie navrhovateľky odmietol. Odvolací súd preto podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uznesenie Okresného súdu Bratislava V ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.